

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA

CONSELLERIA D'HABITATGE, TERRITORI I MOBILITAT

3015

Resolució de la directora general d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental per la qual es formula l'informe d'impacte ambiental referent al projecte d'una captació d'aigües subterrànies (sondeig), a la finca «Son Credo», polígon 1, parcel·la 111 al T.M. de Santa Maria del Camí (exp. 101a/2024)

Vist l'informe tècnic amb proposta de resolució de dia 3 de gener de 2025, i d'acord amb l'apartat 1 de l'article únic del Decret 5/2024, de 29 de maig, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

RESOLC FORMULAR

L'informe d'impacte ambiental referent al Projecte d'una captació d'aigües subterrànies (sondeig), a la finca «Son Credo», polígon 1, parcel·la 111, al T.M. de Santa Maria del Camí.

1. Determinació de subjecció a avaluació ambiental i tramitació

D'acord amb la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental i el RD 445/2023, de 13 de juny de 2023, que modifica els annexos I, II i III d'aquesta Llei: Projectes sotmesos a avaluació d'impacte ambiental simplificada; grup 3: Perforacions, dragatges i altres instal·lacions mineres i industrials, punt a, 3.º Perforacions per a l'abastiment d'aigua, han de ser objecte d'avaluació ambiental simplificada els projectes inclosos en l'annex II d'aquesta Llei.

Per tant, el projecte s'ha de tramitar com a una Avaluació d'Impacte Ambiental Simplificada i seguir el procediment establert a la secció 2a del Capítol II d'avaluació d'impacte ambiental de projectes del Títol II d'avaluació ambiental de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental. S'han de complir també les prescripcions dels articles 21 i 22 del Decret legislatiu 1/2020, que li siguin d'aplicació.

2. Descripció i ubicació del projecte

1. L'objecte del projecte és la realització d'una captació d'aigües subterrànies (sondeig AAS_21753) a la finca «Son Credo», al polígon 1, parcel·la 111, del T.M. de Santa Maria del Camí, a petició de la promotora Maria Antònia Pastor Moyà. La referència cadastral de la parcel·la és 007056A00100111, amb una superfície total de 21.594 m2. La parcel·la està classificada com a sòl rústic de Règim General (SRG) ús principal agrari.

2. Segons l'indicat al document ambiental, signat electrònicament per José Ramón Morell Fuster (enginyer tècnic agrícola) en data 5 de maig de 2024, la motivació de l'execució d'aquest sondeig és l'aprofitament de l'aigua que se n'extregui per a ús de reguiu i domèstic. No obstant això, i fruit de la necessitat de justificació de la dotació anual sol·licitada en funció dels usos demanats al tràmit inicial, el promotor, a la seva resposta a l'esmena de deficiències enviada pel Servei d'Assessorament Ambiental (SAA) aclarí, mitjançant la correcció del document ambiental (elaborat i signat pel senyor José Ramón Morell Fuster, en data 17 de novembre de 2024), que l'ús i dotació sol·licitat és només pel reg de la finca. La justificació de la dotació anual sol·licitada per ús reguiu, queda explicada a l'informe agronòmic adjunt signat electrònicament per José Ramón Morell Fuster (enginyer tècnic agrícola) en data 29 de novembre de 2023.

3. Les coordenades de la ubicació de la perforació (UTM-ETRS89), indicades al document ambiental són: x = 480.259, y = 4.392.066, z = 196 m.

4. El sondeig projectat s'ubica sobre la massa d'aigua MAS18.09.M2 Penyaflor. Segons l'article 27 del PHIB, l'estat de les masses d'aigua subterrània es determina pel pitjor valor del seu estat quantitatiu i del seu estat químic. Així doncs, tot i que aquesta massa està classificada amb un mal estat quantitatiu (índex d'explotació superior al 100%) i estat químic bo, l'estat global de la massa està considerat com a dolent. La vulnerabilitat de contaminació de l'aquífer és considerada com a moderada (5).

5. El punt projectat per el nou sondeig, no es troba afectat directament per àrees de prevenció de riscos (APR) d'inundació, d'incendi, d'erosió o d'esllavissaments.

6. La parcel·la on es vol desenvolupar el sondeig no es troba afectada per cap espai de la Xarxa Natura 2000. Tampoc es troba a cap zona

definida per la Llei 1/1991, de 30 de gener, d'espais naturals de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears (LEN). L'àmbit del projecte no es troba afectat ni està pròxim a cap hàbitat d'interès comunitari (HIC) descrit a la Directiva 92/43/CEE.

De l'estudi del Bioatles, quadrícula 1870 (1x1 km), es conclou que a la zona del projecte no s'hi troba cap espècie vegetal protegida, ni cap espècie animal amenaçada.

7. A la parcel·la on es vol dur a terme el sondeig, no hi trobam cap element catalogat ni cap bé d'interès cultural.

8. Segons s'indica al projecte, l'empresa que realitzarà el sondeig farà ús d'equips de perforació amb rotopercussió amb circulació directa de fluids que funcionin amb aigua i escumant biodegradable (COPANETT S'96). Posteriorment, es procedirà a la seva intubació.

9. Les característiques del sondeig plantejades al projecte, són les següents:

- Cabal màxim instantani: 0,5 l/s.
- Ús de les aigües: Reguiu.
- Volum màxim anual: 644,36 m³.
- Profunditat del sondeig: 220 m.
- Profunditat col·locació de la bomba com a màxim: 200 m.

10. Anàlisi de les alternatives del document ambiental:

El document ambiental contempla les següents alternatives:

- Alternativa 0 (no execució del projecte): Segons l'indicat al document ambiental, la no execució del projecte de sondeig, enfront de la impossibilitat de connexió a xarxa d'aigua o a xarxa d'aigües regenerades, fa que l'única solució per a poder disposar d'aigua pel reg, sigui la compra d'aigua i el seu transport amb camions cisterna. Es contempla la possibilitat de recollida d'aigua de pluja, no obstant això, s'al·lega que tan sols es pot considerar com un complement al subministrament bàsic, que ha de tenir un altre origen al pluvial, al ser aquest insuficient per a cobrir les necessitats de la finca.
- Alternativa 1 (realització del sondeig a una altra ubicació): No es contempla realitzar el sondeig a un altre lloc de la finca o parcel·la, ja que això implicaria una major eliminació de vegetació per a la col·locació de les canonades de conducció d'aigua.
- Alternativa 2 (realitzar el sondeig amb un altre mètode de perforació): Es descarta fer el projecte amb un altre mètode de perforació diferent del de rotopercussió, pels avantatges que suposa aquesta tècnica enfront de les altres.
- Alternativa 3 (realització del sondeig a la parcel·la objecte d'aquest informe): Es considera pel promotor com l'elecció més adient atenent les següents consideracions:
 - Possibilitat de trobar aigua durant la perforació.
 - Menor eliminació de vegetació.
 - Menor afecció a la fauna i als veïns.
 - Facilitat d'accés de la maquinària de perforació al punt projectat pel sondeig.

11. Respecte al consum energètic al document ambiental s'indica que, enfront de la impossibilitat de subministrament d'energia al lloc de treball, les tasques de perforació es duran a terme amb equips amb motors de combustió. Així doncs, les principals fonts d'energia provindran de combustibles fòssils, com el gasoil, fonts d'energia no renovables.

3. Avaluació dels efectes previsibles

Segons el document ambiental, els principals impactes ambientals considerats es produiran a la fase d'execució del projecte. Tots ells, són considerats pel promotor com a impactes amb poca o nul·la afecció al medi ambient. Els impactes previstos al document ambiental tendran efectes sobre: el medi atmosfèric, factors climàtics i canvi climàtic, població, hidrologia, sòl, medi biòtic i paisatge. D'acord amb el document ambiental, la superfície total de la parcel·la que es veuria afectada per l'eliminació de les espècies vegetals existents, la instal·lació de la perforadora, compressor i camió amb els materials, s'estima seria d'uns 60 m².

Una vegada identificats els efectes previsibles i els principals impactes, el document ambiental contempla tota una sèrie de mesures preventives i reductores que tenen com a objectiu la reducció, eliminació o modificació dels efectes ambientals negatius significatius del projecte.

El document ambiental recull un apartat de seguiment de les mesures preventives i reductores proposades, amb l'objectiu principal de garantir que es produirà la mínima afecció ambiental, tant a la fase d'execució de les obres com a la fase d'explotació i fase de clausura (si escau). A la fase d'execució de les obres es contemplen les següents activitats per a minimitzar la contaminació de l'aqüífer: manteniment de la maquinària en òptimes condicions, per tal d'evitar vessaments accidentals, disposició de material absorbent (sepiolita) que serà gestionat per gestors autoritzats i cimentació del sondeig. Com a mesures reductores, destaca l'adopció de mesures per evitar l'impacte visual, com és que la torre de perforació només serà hissada durant les tasques de perforació. Per tal d'evitar pertorbar a la fauna i a la població, amb el soroll i

les vibracions de les màquines, les activitats es desenvoluparan en horari diürn. En relació amb la contaminació acústica, el promotor indica que la curta duració del període d'obres i l'adopció de mesures preventives minimitzaran les afeccions provocades per aquest impacte.

S'adjunta el pressupost del cost de les mesures mediambientals que s'adoptaran, consistents en: cimentació del sondeig, cost de l'obra a la boca del sondeig, cost d'un sac de sepiolita i cost del tancament del sondeig previ a la instal·lació de la bomba d'extracció. Així doncs, el cost total de les mesures anteriorment descrites s'estima serà de 925 euros.

Cal esmentar que el document ambiental adjunta el càlcul de la petjada de carboni que suposarà l'activitat a desenvolupar durant 8 hores al dia, els 2-5 dies que durin les tasques de perforació. Aquest càlcul s'estima en 208,08 kg de CO₂.

No obstant això, el promotor no contempla l'adopció de mesures correctores ni compensatòries a causa de, segons indica el document ambiental, l'escassa entitat de l'obra.

4. Consultes a les administracions públiques afectades i persones interessades.

D'acord amb l'article 46 de la Llei 21/2013, de 9 desembre, d'avaluació ambiental, l'òrgan ambiental ha realitzat consultes a les següents administracions previsiblement afectades:

- Ajuntament de Santa Maria del Camí.
- Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera, de la Direcció General d'Economia Circular, Transformació Energètica i Canvi Climàtic.
- Direcció Insular de Territori i Paisatge, del Consell Insular de Mallorca.
- Servei d'Agricultura de la Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural.
- Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari de la Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural.
- Servei de Protecció d'Espècies de la Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal.
- Servei de Salut Ambiental de la Direcció General de Salut Pública.
- GOB Mallorca.
- Amics de la Terra.

Cal indicar que la sol·licitud d'inici de tramitació d'Avaluació Ambiental Simplificada per part del Servei d'Aigües Subterrànies de la DG de Recursos Hídrics, va acompanyada de la següent informació: «Vistes les característiques de l'obra i els paràmetres d'explotació sol·licitats, aquest Servei d'Aigües Subterrànies considera que el projecte no afectarà apreciablement l'estat de la massa subterrània on es troba ubicat, ni té repercussions ambientals apreciables».

En el moment de redactar el present informe, es disposa dels següents informes de les administracions previsiblement afectades i entitats interessades:

- Informe del Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera de la DG d'Economia Circular, Transició Energètica i Canvi Climàtic.

Es conclou que:

«Per tot això, i en relació amb la perspectiva climàtica en la tramitació ambiental, no es preveu que el projecte pugui tenir efectes significatius, pel que s'emet informe favorable».

- Informe del Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari de la Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural.

Es conclou que:

«...la parcel·la forma part de la base territorial de l'explotació agrària núm. 20.442 inscrita en el Registre Interinsular Agrari, com a Prioritària. S'observa una activitat agrària d'ametllers. L'explotació rep ajudes de la PAC. Per tant, aquesta Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural mitjançant el servei de Reforma i Desenvolupament Agrari, informa favorablement l'objecte del projecte, des del punt de vista agrari».

- Informe del Servei de Protecció d'Espècies de la Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal.

Es conclou que:

«Per tot això, inform favorablement sobre el projecte de captació d'aigües subterrànies a la parcel·la 111 del polígon 1, T.M. de Sant Maria de Camí.

Aquest informe s'emet sense perjudici de l'obtenció d'altres informes o autoritzacions que puguin ser necessaris segons la legislació

vigent».

- Informe de la Direcció Insular de Territori i Paisatge del Consell Insular de Mallorca.

Es conclou que:

«Atès el contingut del cos de l'informe des del punt de vista de l'ordenació de territori i del paisatge, es considera que el projecte d'una captació d'aigües subterrànies en el T.M. de Santa Maria del Camí, no tindrà efectes significatius sobre el medi ambient en tant que serveixi a usos legalment implantats a la parcel·la. Aquest informe s'emet en relació a les competències del Consell de Mallorca en matèria d'ordenació territorial i paisatge, sense perjudici de les consideracions que es puguin formular des d'altres àrees de l'administració dins l'abast de les competències que tinguin atribuïdes, i no pressuposa cap pronunciament sobre l'adequació a la legalitat dels usos i de les construccions de la parcel·la de l'assumpte».

- Informe del Servei de Salut Ambiental de la Direcció General de Salut Pública.

Es conclou que:

«S'informa favorablement condicionat a l'ús de la captació establert al projecte (ús domèstic i reguiu).

Aquesta captació no podrà utilitzar-se per abastiment d'aigua de consum si no disposa de l'informe sanitari favorable corresponent.

Es recomana al titular de la captació que analitzi la qualitat de l'aigua abans de consumir-la i que, en cas que la qualitat no sigui l'establerta al Real Decret 3/2023, de 10 de gener, pel qual s'estableixen els criteris tècnic-sanitaris de la qualitat de l'aigua de consum, el seu control i subministrament, prengui mesures per tal de complir els valors paramètrics establerts a aquesta norma».

5. Anàlisis dels criteris de l'annex III de la Llei 21/2013

S'han analitzat els criteris de l'annex III de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, i no es preveu que el projecte pugui tenir efectes sobre el medi ambient, en concret:

1. Característiques del projecte: L'objecte del projecte és la realització d'una captació d'aigües subterrànies (sondeig AAS_21753) a la finca «Son Credo», al TM de Santa Maria del Camí. La referència cadastral de la parcel·la és 007056A00100111, amb una superfície total de 21.594 m². La motivació de l'execució del projecte és la de destinar l'aigua que s'extregui al reg dels cultius de la parcel·la atesa la impossibilitat, segons indica el document ambiental, d'obtenir l'aigua a través de connexió a xarxa d'aigües potables i/o regenerades.

D'acord amb el document ambiental i l'informe agronòmic adjunt, el promotor sol·licita una autorització per a ús de reguiu amb un volum màxim anual de 644,36 m³.

Pel que respecta a les bombes d'extracció, el document ambiental fa referència al fet que a la fase de funcionament s'instal·larà una bomba elèctrica. No obstant això, aquest punt no serà objecte d'aquest projecte.

2. Ubicació del projecte: El nou sondeig es vol realitzar al polígon 1, parcel·la 111, al T.M. de Santa Maria del Camí. La parcel·la està classificada com a sòl rústic de Règim General (SRG) ús principal agrari.

El punt projectat pel nou sondeig, no es troba afectat directament per àrees de prevenció de riscos (APR) d'inundació, d'incendi, d'erosió o d'esllavissaments.

La parcel·la on es vol desenvolupar el sondeig no es troba afectada per cap espai de la Xarxa Natura 2000. Tampoc es troba a cap zona definida per la Llei 1/1991, de 30 de gener, d'espais naturals de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears (LEN). L'àmbit del projecte no es troba afectat ni està pròxim a cap hàbitat d'interès comunitari (HIC) descrit a la Directiva 92/43/CEE.

3. Característiques del potencial impacte: Atesa la naturalesa de l'activitat a desenvolupar (realització de sondeig) i a la curta duració del període de perforació (2 dies), es preveu que els efectes sobre el medi ambient siguin mínims si s'apliquen les mesures preventives i reductores proposades al document ambiental i es fa un correcte seguiment ambiental de la seva aplicació.

Conclusions de l'informe d'impacte ambiental

Primer. No subjectar a avaluació d'impacte ambiental ordinària el «Projecte d'una captació d'aigües subterrànies (sondeig) per a ús de reguiu, a la finca «Son Credo», polígon 1, parcel·la 111, al T.M. de Santa Maria del Camí», a proposta de la promotora Maria Antònia Pastor Moyà, atès que no es preveu que pugui tenir efectes significatius sobre el medi ambient d'acord amb els criteris de l'annex III de la Llei 21/2013, sempre que es compleixin les mesures preventives, correctores i/o reductores proposades en el document ambiental, signat electrònicament pel senyor José Ramón Morell Fuster, Enginyer Tècnic Agrícola, en data 17 de novembre de 2024, i els següents condicionants:

1. Atès que la massa MAS18.09.M2 Penyaflor presenta una explotació superior al 100%, l'ús que se'n faci de l'aigua que s'extregui haurà de ser per a reguiu i sempre que es compleixi amb l'estipulat a l'article 123 del PHIB vigent.

2. Amb l'objectiu de vetllar pel compliment de les mesures de seguiment ambiental proposades al document ambiental, el promotor haurà de designar un responsable que s'encarregui de controlar la correcta aplicació de les mesures preventives i reductores establertes a cada una de les fases del projecte. El responsable designat a tal efecte haurà de controlar la correcta aplicació per part dels operaris de les mesures establertes al document ambiental (revisió de la maquinària, etc.). Així mateix, es garantirà la correcta gestió dels residus que es puguin produir i/o de qualsevol anomalia que es pugui detectar o produir a qualsevol de les fases del projecte.

3. Atès que el projecte es troba a zona de vulnerabilitat moderada d'aqüífers (5), durant l'execució de les obres s'han d'adoptar les màximes precaucions per evitar l'abocament de substàncies contaminants, incloses les derivades del manteniment de maquinàries. Amb l'objectiu d'evitar vessaments accidentals derivats de l'ús de la maquinària, s'haurà de realitzar una revisió diària dels equips abans de començar les tasques. En cas de vessament accidental, es comptarà amb material absorbent que haurà de ser gestionat per gestors autoritzats. Les funcions de manteniment (canvi d'olis, abastiment de combustible, etc.) sempre es duran a terme fora de la parcel·la on s'ubica el sondeig.

4. En cas que la ubicació del sondeig pugui sofrir variacions en funció del replanteig el dia de la perforació, condicionada pel posicionament de la maquinària, en cap cas podrà suposar una afecció ambiental major a la ja prevista.

5. Per tal d'evitar la dispersió de pols derivada dels processos de perforació i minimitzar el seu impacte sobre el medi, s'hauran de prendre mesures com la realització de regs periòdics (si escau), la realització de moviments de terra en condicions atmosfèriques favorables i la limitació de la velocitat dels vehicles i la maquinària.

Es recorda que:

1. El titular de la captació haurà de complir el recollit a l'apartat d'atorgament d'autoritzacions descrit a l'article 114 «Normes per l'atorgament d'autoritzacions» del PHIB, justificant el volum màxim anual sol·licitat d'acord amb el corresponent estudi agronòmic que es presenti a l'Administració Hídrica.

2. Amb l'objectiu d'evitar la contaminació de l'aqüífer durant la realització del sondeig, s'haurà d'aplicar el procediment recollit a l'annex 8 de «Condicions tècniques per a l'execució, equipament i clausura de sondejors i pous» del PHIB, tenint especial cura a les fases de cimentació i desinfecció del sondeig.

3. En cas que el sondeig sigui negatiu i es procedeixi a la seva clausura definitiva, s'hauran de seguir les directrius recollides a l'annex 8 «Condicions tècniques per a l'execució, equipament i clausura de sondejors i pous» del PHIB 2023. Es vetllarà pel seu correcte manteniment a llarg termini.

4. En cas de ser necessari l'ús de bentonita com a llot de perforació, el perforista haurà de valorar si escau la col·locació d'una bassa de llots adequada al volum necessari per evitar el seu vessament al terreny. Els residus seran gestionats de forma adequada.

Es recomana que:

1. Pel que fa a la penetració d'energies renovables al projecte, sempre que sigui viable, en cas que el sondeig sigui positiu i es vulgui procedir a la instal·lació de la bomba d'extracció, atès que el document ambiental indica que aquesta serà elèctrica, seria recomanable incloure la instal·lació d'un sistema de producció d'energia renovable, per exemple mitjançant plaques fotovoltaïques o panells solars, que permetin reduir al màxim el consum energètic.

2. En cas que el sondeig sigui positiu i es procedeixi a l'extracció de l'aigua de l'aqüífer, amb l'objectiu d'afavorir un ús responsable, s'hauria de preveure la recollida i emmagatzematge de l'aigua de pluja pel seu posterior aprofitament pel reg.

3. El promotor hauria d'instal·lar els sistemes de reg eficients necessaris per a reduir el consum d'aigua, revisant periòdicament les conduccions per tal de detectar qualsevol pèrdua d'aigua. Així mateix, en cas d'instal·lació de jardins ornamentals, el promotor del projecte hauria d'incorporar els sistemes de reg eficients necessaris per a reduir el consum d'aigua, revisant periòdicament les conduccions per tal de detectar qualsevol pèrdua d'aigua, sent sempre recomanable l'elecció d'espècies de baix requeriment hídric.

4. D'acord amb l'article 54 del PHIB, «Reutilització d'aigües regenerades per al seu ús en regui» i atès que l'aqüífer es troba en mal estat quantitatiu, sempre que sigui viable s'hauria de valorar la possibilitat, actual o futura, de poder aprofitar les aigües regenerades del sistema de Santa Maria del Camí.

5. Atès que l'estat global de la massa d'aigua és dolent (índex d'explotació superior al 100%), es considera recomanable comptabilitzar de forma conjunta totes les autoritzacions d'extracció d'aigua de la massa de Penyaflor per valorar-ne l'afecció global, abans de concedir-ne de noves.

Segon. Es publicarà el present informe d'impacte ambiental al Butlletí Oficial de les Illes Balears, d'acord amb el que disposa l'article 47.3 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental.

Tercer. L'informe d'impacte ambiental perdrà la seva vigència i cessarà en la producció dels efectes que li són propis si, una vegada publicat en el BOIB, no s'hagués procedit a l'autorització del projecte en el termini màxim de sis anys des de la publicació, d'acord amb el que disposa l'article 21 bis del Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears.

Quart. L'informe d'impacte ambiental no ha de ser objecte de cap recurs, sense perjudici dels que, si s'escau, siguin procedents en la via administrativa o judicial davant de l'acte, si s'escau, d'autorització del projecte, d'acord amb el que disposa l'article 47.5 de la Llei 21/2013.

Cinquè. Aquesta resolució s'emet sense perjudici de les competències urbanístiques, de gestió o territorials de les administracions competents i de les autoritzacions o informes necessaris per a l'aprovació

(Signat electrònicament: 12 de març de 2025)

La directora general d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental

Maria Paz Andrade Barberá

